

ערכי פסחים פרק עשירי פסחים

קא.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פכ"ט מהלכות
שנת הלכה ט סג עשין
טע טור ש"ע א"ח סימן
רע"ט:
ב ב מיי וסג טס
טע"ב א"ח סימן
רע"ט ס"א:
ג ג טס ס"א (ב) [1]:
ד ד מיי פ"א מהלכות
ז"ת הלכה יג סג
עשין ט טור ש"ע א"ח
סימן טו ס"א:
ה ה מיי פ"ד מהלכות
תע"ב הלכה ט סג
עשין ט טור ש"ע א"ח
סימן טע"ב ס"א:
ו ו מיי פ"א מהלכות
שנת הלכה ט סג
לפון ס"א טע"ב א"ח
סימן טז ס"א:

אף ידי קידוש לא יצאו. לאין קידוש אלא במקום סעודה משום
דכתיב וקראת לשנת עונג. כלומר במקום קריאת קידוש
שם תהא עונג:
ולשמואל למה י' לקדושי בני בנישתא. לרז נריך לקדושי
צני כנישתא להוילא כל אותם שאין
להם בני צית שלא ינטרכו לקדש
צניצים:

דאבלו ושתו וגו בני בנישתא.
וא"ת והא אמרי צפ'
צני העיר (מגילה דף כח.) צתי כנסיות
אין אוכלין צפן ואין שומין צפן אע"ג
דאכליה ושניה של מלוא מותר דלאמרי
צירושלמי שהיו אוכלים שם בקידוש
החדש וגם עכשיו נוהגין לשמות כוס
הבדלה וצריית מילה מ"מ שאינה של
מלוא ושניה אסור ואפי' בשל צבל אין
אוכלין צפן דקאמר התם^א צרינא ורז
אלא צר להבזה שלא היו רוצים ליכנס
צצית הכנסת מפני הגשמים אי לאו
משום דשמעתא צעיל ללותא והא
דקאמר התם צתי כנסיות של צבל על
מנאי עשויין היינו לאחר שחברנו שאין
נוהגין צפן קדושה^ב וי"ל דללו דוקא
צצית כנישתא אלא חדרים שהיו סמוכין
לצית הכנסת^ג קרי צי כנישתא ומשם
דממקום למקום צמד צית כשדעמו
לאכול במקום אחר יש קידוש כו'
א"ת ספיר:

אבל במקום אלא במקום אחד ביהא.
פ' מחדר צצית או מצית
לעליה כמו מאיגרא לברעא אצל
מפינה לפינה יש קידוש כי היכי דלא
תשוב שינוי מקום צמקון ולקמן גבי
שינוי מקום דקאמר לא שנו אלא מצית
לצית ומיהו^א שני מקומות צמד צית קרי
ליה מצית צצית ומיהו י"ס דגרסי'
הכא מפינה לפינה כו'^ב:
מעיימו מיד. נראה דהיינו
טעימת לחם כדלמרי
צפ"ג דצבוטות (דף כג.) כדלמרי
אינשי ניטעו מיד ואולי ואלכי ושמו

קידוש אלא במקום סעודה. ואם קידש ולא סעד לא ילא ידי קידוש:
ממקום למקום. מצית לעליה לא נריך לחזור ולקדש אם קידש שנת
צצית והלך לאכול בעליה: **דילמא מיטעקרא לנו שרגא.** ולא תכלול
ואפי' אתם הולכים לישן בלא אכילה בקידושא דהכא לא נפקיתו ידי
קידוש א (היום) לאין קידוש כו': **כל
מילי דמר. רבה.** כחומרי דרז פוס
עבדי. צר מהני תלת דעבדי לקולא
כשמואל: **קולי דרז.** כגון קידוש
לא עבדי: ה"ג ורזי יוחנן אמר אף
ידי יין נמי ילאו: אחד שינוי יין.
שהביאו לו יין מחצית אחרת:

רשב"ם

אף ידי קידוש לא ילאו. כדפרשינן
טעמיה לקמיה אין קידוש אלא במקום
סעודה דכתיב (ישעיה נח) וקראת
לשנת עונג במקום שאתה קורא לשנת
כלומר קרייה דקידוש שם תהא עונג
ומדרש הוא. אי נמי סברא היא
מדאיבקע קידוש על היין מסתמא על
(דף קו.) זוכרנו על היין מסתמא על
היין שצבעת סעודה הוקדש דחשיב:
אין קידוש אלא במקום סעודה. ואם
קידש ולא סעד צאזות מקום לא ילא
ידי קידוש: ה"מ. לאין קידוש אלא
במקום סעודה אלא מצית צצית אצל
ממקום למקום מצית לעליה א"צ
לחזור ולקדש: **איטעקרא ליה שרגא.**
נפל הנר וכצו קודם שאל: **לצי גנא
דרבה צביא.** צית חופת צנו שהיו שם
נרות דולקין צצית השמחה: **מר.
רבה:** כי פוס מקדש. ואנו רוצין
היינו ליפטר משם וליך לציתנו:
דילמא מיטעקרא לנו שרגא. ולא
תכלול ואפי' אתם הולכים לישן בלא
אכילה בקידוש דהכא לא נפקיתו ידי
קידוש כו': **כל מילי דמר. רבה:
מטיין מצגד צבג.** מתירין צצית של
טלית זו וצומין אותם לטלית אחרת:
מדליקין. מנר חנוכה לנר אחרת של
חנוכה וא"צ להליק צנר אחרת שאינה
של חנוכה: **והלכה כר"ש בגרייה.**

גורר אדם מטה כסא וספסל כו' דדבר שאין מתכוין מותר. והני ג' מילי
פלוגתא דרז ושמואל צצמה מדליקין (שבת דף כג.) וכולהו עבדי רבה
כשמואל דמיקל והכא אפאי עבדי כשמואל להנריך קידוש במקום
סעודה הואיל וכל מילי עבדי צר צר מהני תלת. ומשני כחומרי דרז
עבדי צר מהני תלת דעבדי כשמואל לקולא (י) וכגון קידוש דקולי דרז
לא עבדי ואע"ג דמניא (עירובין דף טו.) העושה כחומרי צ"ש כקוליהון
וכחומריהון כו' הא קי"ל ה"מ היכא דסתרן אהדי כגון כמה חסרון
בשדרה כו' ואמר שמואל וכן לטריפה דחומרך דהתם קולא הוא הכא
וקולא דהתם חומרך הוא הכא. והמקדש לאחרים חוץ מציתו נראה צעני
קידוש אלא במקום סעודה. והמקדש לאחרים חוץ מציתו נראה צעני
שאין נריך לטעוד שם שאפילו לא סעד שם ילאו צני אותו הצית
לדלדוהו היו מקום סעודה: ה"ג ורזי יוחנן אמר אף ידי יין נמי ילאו.
שאין נריך לחזור ולצרך על היין שצמוך הסעודה שהרי לא הסיח
דעתו צציתו מזהכ"כ שעדיין דעתו לאכול ולשתות צציתו: אחד שינוי
יין. שהביאו לו יין מחצית אחרת יש לו טעם משונה או גרוע או
משובח אין נריך לצרך שנית על היין. אצל הטוב והמטיב מיהת מצרך
אם משובח מן הראשון כדלמרי צברואה (בבב"ב דף טו.) אמר רז יוסף
אמר רבי יוחנן אע"ג שאמרנו שינוי יין אין נריך לצרך אצל אומר הטוב
והמטיב שינוי יין היינו מחצית אחרת כדלמרי צברואה וירושלמי
צברק כילד ריחם על כל מצית וחצית שהיה פותח היה ממכר אלא צר רז ונא
היה מצרך ואמר רבי יחזק צצם רבי אומר צרוך הטוב והמטיב:
ואחד

דיין חדש וישן נריך לצרך לפי שהישן טוב מן החדש אצל שינוי יין סתם אין נריך לצרך כיון שאין ידוע שהשני משובח מיהו עובדא דבתר
הכי פליג עליה דקאמר דעל כל מצית וחצית מצרך מה היה מצרך רבי יחזק צצם רבי צרוך הטוב והמטיב משמע בכל ענין אפילו
משובח לבישא מיהו יש לחמות שהיה מצרך לפי שלא היה מכירו^א אצל אס ידוע שהשני גרוע לא ונראה דאפילו השני גרוע מצרך דעל ריבוי
יינות הוא מצרך ובלצד שלא יהיה האחרון רע יותר מדאי שאין יכולין לשתותו אלא מדוחק ונריך לצרך הטוב והמטיב צין צשעת סעודה צין
שלא צשעת סעודה ויחד אין נריך לצרך אי ליכא אחרינא צדיה דמנוחם צברואה (סו.) דוקא ציין מצרכין לפי שצבולו כרמיהן צדמיהן של
ירחלל והטוב שלא חרמיהו והמטיב שניתנו לצבריה^ב וישן חופות צברואה נט: ד"ה הטוב):

(א) שנת כב. מ. מנחות מה: (ב) [שם שנת טו: מו: זילא
(ג) [שם שנת טו: מו: זילא
כג: חוספתא דצ"ה ספ"ג].
(ד) ח"מ מ"ד (ז) [עירובין
א.י. (דף קמ: טו.) (ז) ב"ב
למא: ומיהו,

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה והלכה
כ"ש וכו' כשמואל לקולא
בקולי דרז כגון קידוש
לא עבדי ואע"ג דמניא
העושה כב"ש כ"ל
ומיהו כחומרך מנחק:
(ב) תוס' ד"ה ורזי יוחנן
וכי דפרשיה לעיל. נ"ב
צמתי צ"ה לא ילאו:

מוסף רש"י

כל מילי דמר. רבה צר
מנמי (שבת כב.). מתירין
מבבד לבבד. להטיל צצית
מטלית יין לטלית פתש
ובמנחות (מ"א) מ"ש
טעמא דמנחן דאפי' (שבת
כ"ב.) מנר לנר. דמטה
(סו.) והלכה כר"ש
בגרייה. דלאמר דבר
שאין מתכוין מותר ואפי'
דקעבדי חרין והו' מולא
דחורס או צונה ומשום
דהילכתא כרז צציתו
בטלית הש"ס גבי מני
תלת. נקטינא גבי הדדי
(שם).

מוסף תוספות

א. וניששו מן מה
שיצו לבד מלקוח ראש.
תוס' צ"ג א: אבל שישבו
אין נתאי מועיל. תוס'
ר"פ. ב. ואידי דשיח
לבי כנישתא. תוס' הר"ש.
ג. דמשמע אפי' בבית
אות. ט. ד. ומטפח היה
מבדק על כל אחד ששא
משובח הוא. תוס' צרכוס
נט: א. והטוב לירדיה
והמטיב לאחרני. תוס'
ר"פ. ו. ולכן נתקנה על
היין שהוא ארום כמו דם
ועוד זכר לצבירת כרמיהון.
ס.